

Majd holnap

A mese szerint az öregasszony, mikor eljött érte a Halál, kiírta az ajtóra: „Majd holnap”. A Halál rá is hagyta, és egy ideig napról napra eloldalgott.

A Mediterráneum egy még mindig majdnem paradicsomi szigetén —ott és akkor paradicsomi, ahol s amikor kevesebb az érzéketlen turista—, hegyektől körbevéve sok évszázada megbújik egy Mária-szentély. Nem is olyan rég gyalog jöttek föl a síkság zarándokai; ma kevesen vállalkoznak a meredek ösvényre. Autóval vagy buszon azért még igen sokan fölkeresik a szent helyet. A kegy-szobron és az azt övező jámborságon kívül a szentély legfőbb vonzereje, vagy inkább attrakciója a napi kétszeri Salve a gyermekekkel. Vasárnaponként pedig a nagymise. Gyermekek éneklnek a karácsonyi éjféli mise előtt az antik szövegű, borzongató dallamú Szibilla-éneket is. A gyermekek jelenlétét a legkorábbi, XIV. századi helyi forrás is tanúsítja: a pap mellett iskolásfiúk is éltek a szent hegyen. Tanultak és szolgáltak. Ahogy szerte Európában. A mai kórus, ha nem is vete-kedhet zenei színvonalban a híres angol fiúkórusokkal, éppúgy vagy hétszáz éves folyamatos működéssel büszkélkedhet. A szigetlakók meg órájuk büszkék. Tudjuk, az intézményesség biztosította folyamatos fennmaradás a legfontosabb a liturgikus zenei életben. Az, hogy ma itt egy-egy latin motettán és népszerű, nosztalgia-gregorián tételen kívül elsősorban népnyelvű szövegeket énekelnek a XIX–XX. század eleji francia egyházzene gyöngé utánzataira —nem is tudom, mi a rosszabb, az egyházasnak tűnő avított hígság, vagy a nyilvánvalóan világi kortárs szórakoztató zene—, végsősoron kevésbé fontos, mert egy jobb ízlésű korban, egy jobb ízlésű kóruskarnagy újra nemes zenét ad a gyermekek szája-ba. Ezek már nem, de a boldogabb utókor majd elfelejti a sóba-vízbe vesperást (prózában, az „antifónák” egyszer, a zsoltárok előtt, ismétlés nélkül), a misén meg az offertóriumra előadott táncot. Nem valahol egy csendes-óceáni szigeten, nem is pápai misén láttuk a szép táncbetétet, hanem a hajdan keresztény Euró-pa hajdan legkeresztényibb országában. Népi hangszerekkel finoman kísért koreográfiát, egymás előtt illedelmesen hajlongó csinos párokkal, majd virág-kosarakat emelgető leány-táncokkal. A végén kiadós tapssal. Hogyan lehet ezt még fokozni? Népek táncait bemutatva, hánccsszoknyában, aztán meg paradicsomi mezítelenségben... Most még nem, de a mulatságot néző szkölások hamar felnőnek, s szívesen engednek majd a liturgisták alkotókedvének. A mostani kislányok és kislányok. Mert azt még nem mondtam, hogy néhány éve az öröktől fogva tiszta fiúkórust megnyitották a kislányok előtt. A régizene szakemberei —ó, azok a hűséges anglikánok!— tudják, ez micsoda leromlást jelent a hang-minőségben. Egy kiveszett szakemberfajta, a pedagógus tudta, —ó, a hűséges anglikánok! —, hogy zárt közegben lehetetlen a hiteles koedukált nevelés.

Néha el szokott maradni a kórusének; ilyenkor táblát tesznek ki a temp-lomajtóba. Rajta még ott a régi felirat: „A fiúkórus éneke ma elmarad.”

Majd holnap.